

Metodologji e mësimdhënies, botimi i dytë, është një udhëzues i vlefshëm për mësuesit, në përvetësimin e artit dhe shkencës së mësimdhënies, për të përgatitur nxënës të suksesshëm. Kapitujt ekzistues janë rifreskuar me dije dhe përvoja të reja. Libri është pasuruar me gjashtë kapituj, të cilët përfshijnë:

- Krijimtaria dhe zhvillimi i të menduarit te nxënësit
- Dijet profesionale të mësuesit
- Kurrikulumi dhe modelet e tij
- Përdorimi i teknologjisë digjitale dhe edukimi mediatik
- Mësimdhënia sipas nevojave të nxënësve. Arsimi gjithëpërfshirës
- Mësuesi si hulumtues

Risi në këtë botim përbën edhe aparati pedagogjik. Çdo kapitull përmban këto rubrika:

- Objektivat e të nxënësve
- Koncept kryesor
- Veprimtari praktike
- Zgjeroni dhe thelloni dijet
- Moment për reflektim
- Përmbledhje

Libri përmban tetëdhjetë e pesë figura dhe tabela dhe është i pajisur me fjalorth termash.

Bardhyl Musai është profesor në Universitetin e Tiranës, i ftuar në programet e studimeve doktorale në Universitetin e Prishtinës dhe atë të Europës Juglindore, Tetovë dhe drejtor ekzekutiv i Qendrës për Arsim Demokratik (CDE). Ai ka shkruar mjaft libra e artikuj studimorë e hulumtues si edhe është botues i më shumë se pesëdhjetë librave për politikën arsimore, menaxhimin në arsim, psikologjinë e edukimit, të menduarit kritik, mësimdhënien, të nxënësve, planifikimin, kurrikulumin, vlerësimin dhe zhvillimin profesional të mësuesve.

Çmimi 1200 lekë

9 789992 782224

BARDHYL MUSAI

METODOLOGJI E MËSIMDHËNIES

ti dhe shkenca për të përgatitur nxënës të suksesshëm

Botimi i dytë

Përmbajtja

Udhërrëfyes nëpër libër

Parathënie

viii

x

Kapitulli 1 – Mësuesi, mësimdhënia e suksesshme dhe cilësitë e saj

Hyrje	1
Mësuesi dhe informacioni	2
Problemet e mësimdhënies	5
Cili është mësuesi i suksesshëm?	7
Pesë karakteristika kryesore që ndikojnë në mësimdhënien e suksesshme	10
Disa karakteristika ndihmëse të lidhura me mësimdhënien e suksesshme	12
Debati për përcaktimin e mësimdhënies së suksesshme	17
Fazat e zhvillimit të shprehive	19
Vështrim në disa tregues të rëndësishëm të suksesit të mësuesit	20
PËRMBLEDHJE	21

Kapitulli 2 – Krijimtaria dhe zhvillimi i shprehive të të menduarit te nxënësit

Hyrje	23
Krijimtaria	24
Shprehitë e të menduarit	32
Të menduarit kritik	40
Metanjuhja	46
Strategjitë e të nxënësve	48
Të nxënësit aktiv	51
PËRMBLEDHJE	53

Kapitulli 3 – Dijet profesionale të mësuesit

Hyrje	55
Natyra e dijeve profesionale dhe çfarë duhet të dijë mësuesi	56
Teoritë e të nxënësve	58
Dijet profesionale	66
PËRMBLEDHJE	68

Kapitulli 4 – Kurrikulumi dhe modelet e tij

Hyrje	69
Çfarë është kurrikulumi?	70

Titulli:	Metodologji e mësimdhënies, botimi i dytë
Botues:	Bardhyl Musai
Autor:	Bardhyl Musai
Redaktor:	Tomorr Plangarica
Arti grafik:	Rigers Popa
Ballina:	Rigers Popa

Botimi i parë 2003

© 2014 Qendra për Arsim Demokratik.

Të gjitha të drejtat, të rezervuara. Asnjë pjesë e këtij libri nuk mund të rishtypet, të riprodhohet apo përdoret në ndonjë formë, ose me anë të ndonjë mjeti elektronik, mekanik apo mjeti tjetër, që njihet tani apo që mund të shpiket më vonë, përfshirë edhe fotokopjimin apo regjistrimin, ose me çdo sistem tjetër për ruajtjen ose rimarrjen e informacionit, pa lejen me shkrim të botuesve.

Qendra për Arsim Demokratik

Rruga Jordan Misja, Pallatet Gener 2, Tiranë

Tel: +355 (04) 44509011

www.cde.edu.al

ISBN: 978-99927-822-2-6

Disa përkufizime të kurrikulumit	71
Karakteristikat e kurrikulumit	75
Modeli me planifikim i Tyler-it	80
Modeli i të kuptuarit me projektim i Wiggins dhe McTighe	83
Zhvillimi i kurrikulumit me bazë shkollën	86
PËRMBLEDHJE	88

Kapitulli 5 – Synimet, qëllimet, objektivat dhe rezultatet e të nxënësve

Hyrje	89
Synimet, qëllimet, objektivat dhe rezultatet e të nxënësve	90
Qëllimi i objektivave	92
Objektivat mësimore si rezultate të parashikuara të të nxënësve	99
Objektivat për rezultate të të nxënësve e nivelit të lartë	101
Formulimi i objektivave mësimore si rezultate të parashikuara të të nxënësve	104
Taksonomia e objektivave	108
Taksonomia e Blumit e përmirësuar	114
Shkrimi i objektivave	117
Objektivat për shprehjet e të menduarit të nivelit të lartë	120
PËRMBLEDHJE	127

Kapitulli 6 – Planifikimi i mësimin

Hyrje	129
Planifikimi i mësimdhënies së suksesshme	130
Njohuritë e mësuesit si vendimmarrës	131
Qëllimet dhe funksionet e planifikimit	133
Përbërësit e planit ditor	135
Përdorimi i objektivave në planifikim	141
PËRMBLEDHJE	155

Kapitulli 7 – Përdorimi i teknologjisë digjitale dhe edukimi mediatik

Hyrje	157
Mundësitë e përdorimit të teknologjisë së informacionit	158
Kompjuterat	160
Interneti	163
Të nxënësve në një botë digjitale	166
Udhëzime për mësuesit	172
Shfrytëzimi i teknologjisë në mësimdhënie	178
PËRMBLEDHJE	181

Kapitulli 8 – Mësimdhënia për zhvillimin e të menduarit të nivelit të lartë

Hyrje	183
Kategoritë e mësimdhënies dhe të nxënësve	184
Mësimdhënia shpjeguese dhe mësimdhënia e drejtpërdrejtë	187
Mësimdhënia konstruktiviste. Proceset njohëse të të nxënësve	200
Përvoja shqiptare në zhvillimin e të menduarit kritik në arsimin parauniversitar dhe universitar	203
Përdorimi i metodave të suksesshme në klasë	206
Krahasimi i mësimdhënies së drejtpërdrejtë me atë konstruktiviste	218
Puna e pavarur në klasë dhe detyrat e shtëpisë	220
PËRMBLEDHJE	222

Kapitulli 9 – Shprehjet e komunikimit: të pyeturit dhe diskutimi

Hyrje	223
Komunikimi	226
Çështje komunikimi shkollor?	228
Çështje pyetje	231
Qëllimet e pyetjeve	233
Pyetjet e mësuesit	234
Përdorimi i pyetjeve të nxënësve	237
Pyetjet konvergjente dhe divergjente	239
Nivelet e përdorimit të pyetjeve	243
Konstruktivizmi dhe mësimdhënia me anë të pyetjeve	250
Mënyra të sakta të të pyeturit	256
Teknikat nxitëse	258
Efikasiteti i drejtimit të pyetjeve	262
Diskutimi në grupe të vogla	263
Koncepte të komunikimit të grupeve të vogla	266
Diskutimi me të gjithë nxënësit	271
PËRMBLEDHJE	274

Kapitulli 10 – Të nxënësve në bashkëpunim dhe në bashkëveprim

Hyrje	277
Të nxënësve në bashkëpunim	278
Bashkëpunimi, puna në grup dhe të nxënësve bashkëveprues	281
Nxitja e të nxënësve në bashkëpunim në klasë	289
Përbërësit kryesorë të të nxënësve në bashkëpunim	295
Veprimtari të orientuara për të nxënësve në bashkëpunim dhe bashkëveprim	295
Keqpërdorimet e të nxënësve në grup	303

Kritika mbi të nxënët në bashkëpunim	304
PËRMBLEDHJE	306

Kapitulli 11 – Mësimdhënia sipas nevojave të nxënësve. Arsimi gjithëpërfshirës

Hyrje	307
Dallimet midis nxënësve dhe stilet e të nxënët	308
Nxënësit me vështirësi në të nxënë	308
Nxënësit me hiperaktivitet dhe çrregullime të vëmendjes	312
Nxënësit me çrregullime të gjuhës dhe të komunikimit	315
Nxënësit me vështirësi emocionale apo të sjelljes	317
Nxënësit me prapambetje mendore	319
Nxënësit me dëmtime të shëndetit	321
Çrregullimet e spektrit të autizmit	321
Nxënësit e talentuar dhe me dhunti	322
PËRMBLEDHJE	327

Kapitulli 12 – Menaxhimi i sjelljes dhe disiplina në klasë

Hyrje	329
Nevoja për organizim	330
Fillimi dhe përfundimi i mësimi. Alternimi i veprimtarive në të	334
Klima dhe mjedisi i klasës	338
Disiplina dhe rregulli në klasë	346
Bullingu	353
PËRMBLEDHJE	356

Kapitulli 13 – Vlerësimi i përparimit të nxënësve

Hyrje	357
Qëllimet e vlerësimit	358
Matja dhe vlerësimi	359
Veprimtari të vlerësimit në klasë	362
Tabela objektiva – aftësi	366
Formulimi i artikujve testues	374
Vlerësimi me dosje	388
Vënia e notave, mbajtja e shënimeve dhe komunikimi i rezultateve	391
PËRMBLEDHJE	396

Kapitulli 14 – Mësuesi si hulumtues

Hyrje	398
Çështje hulumtimi?	399

Karakteristikat e hulumtimit	401
Dijet dhe teoritë	401
Natyra e hulumtimit në arsim	403
Hulumtimi në veprim	405
Aspekte të tjera të kompleksitetit të hulumtimeve vepruese në punë	408
Studimi i orës së mësimi	412
PËRMBLEDHJE	415

Fjalorth termash

Referenca

416
420